

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสาร เพื่อสร้างความตระหนักร่วมแก้ไขปัญหาน้ำ

(เพื่อสนับสนุนการพัฒนารอบแนวคิดการพัฒนาเจ้าพระยาเดลต้า 2040)

Developing communication platform to build consciousness
about water issues (supporting creation of the conceptual
development framework for Chao Phraya Delta 2040)

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิศักดิ์ ศรีลัมพ์ และคณะ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

สิงหาคม 2565

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสาร เพื่อสร้างความตระหนักร่วมแก้ไขปัญหา (เพื่อสนับสนุนการพัฒนารอบแนวคิดการพัฒนาเจ้าพระยาเดลต้า 2040)

(เพื่อสนับสนุนการพัฒนารอบแนวคิดการพัฒนาเจ้าพระยาเดลต้า 2040)

Developing communication platform to build consciousness
about water issues (supporting creation of the conceptual
development framework for Chao Phraya Delta 2040)

คณะผู้วิจัย

สังกัด

1. รศ.ดร.สุทธิสักดิ์	ศรลัมพ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ดร.เทพไท	ไชยทอง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. นายรัฐธรรม	อิสโรฟาร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

พื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนล่างมีความหลากหลายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น นิคมอุตสาหกรรม การทำนา การเพาะปลูกข้าวโพด การประมง เป็นต้น และเป็นแหล่งตั้งถิ่นฐานที่สำคัญของประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เมื่อพิจารณาถึงความท้าทายและความเสี่ยง พบว่า พื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาเผชิญกับความท้าทายและความเสี่ยงมากมาย เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเสีย มลพิษทางอากาศ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาที่จำเป็นต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวอยู่ตลอดเวลา จากความหลากหลายและความท้าทายที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันเพื่อนำไปสู่ทางออกและข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหาและปรับตัวเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายและความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นในพื้นที่ เมื่อพิจารณาผลลัพธ์ของโครงการการพัฒนาเจ้าพระยาเดลต้า 2040 พบว่าความหลากหลายในมิติสังคม เศรษฐกิจ และอื่นๆ ส่งผลต่อการรับรู้และรับทราบข้อมูลข่าวสารและความตระหนักถึงปัญหาด้านทรัพยากรน้ำที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ทำให้มีความหลากหลายของประเด็นและความต้องการที่สะท้อนออกมาจากเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อหาทางออกร่วมกัน โดยท้ายที่สุดไม่สามารถหาจุดร่วมเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

ด้วยเหตุนี้โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักร่วมแก้ไขปัญหา (เพื่อสนับสนุนการพัฒนากรอบแนวคิดการพัฒนาเจ้าพระยาเดลต้า 2040) โครงการวิจัยย่อยภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เป้าหมาย (Spearhead) ด้านสังคมแผนงานการบริหารจัดการน้ำ สนับสนุนโดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงพัฒนาการแบ่งเขตพื้นที่ภายใต้พื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาเพื่อจัดกิจกรรมห้องปฏิบัติการทางสังคมที่จะเป็นแพลตฟอร์มกลางและเป็นพื้นที่ปลอดภัยเพื่อการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาทางออก ทางคณะผู้วิจัยภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อาสาสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งการตอบแบบสอบถามและกิจกรรมห้องปฏิบัติการทางสังคม รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่อนุเคราะห์เวลาและบุคคลเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโครงการวิจัยฯ ซึ่งทำให้คณะผู้วิจัยได้รับทราบความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและทางออกของปัญหาที่เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาพื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนล่างต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิศักดิ์ ศรีสัมพันธ์

หัวหน้าโครงการฯ

15 สิงหาคม 2565